

Werkgroep Actie Regularisatie presenteert

vu.christia.mathys | Verduynenstraat 325161006, Brussel

1^E Internationale Dag van
Mensen zonder Wettig Verblif

13 mei 2026

14-18 u. Metro St-Katelijne
Brussel

Militante kermis in het hart van Brussel met info, ontmoeting, workshops en participatieve spellen die de talenten en vaardigheden van mensen zonder wettig verblijf in de verf zetten.

**Werk is een recht,
geen privilege**

Wie zijn wij?

Actie Regularisatie nam het initiatief voor deze Dag voor Mensen Zonder Wettig Verblijf. Deze werkgroep brengt mensen zonder wettig verblijf samen vanuit organisaties die strijden tegen armoede in Vlaanderen, Brussel en Wallonië. Vanuit ervaringsdeskundigheid pleit de groep voor één centrale doelstelling: het recht op verblijf in België. Het Brussels Platform Armoede ondersteunt de groep in haar werking. Meer info? www.brusselsplatformarmoede.be

120.000 mensen

België telt naar schatting 120.000 mensen zonder wettig verblijf. Ze bouwen hier een leven op, maar blijven uitgesloten van basisrechten zoals toegang tot werk, gezondheidszorg en bescherming tegen uitbuiting. Zij leven elke dag in steeds groter wordende onzekerheid. Recente plannen rond huisbezoeken, verstrengingen in gezinsherenigingsprocedures, enzovoort zorgen ervoor dat mensen die al in de schaduw leven, nog dieper in de marge van de samenleving worden geduwd.

Deze situatie staat niet op zichzelf. In heel Europa en daarbuiten worden migratie en verblijf steeds extremer benaderd vanuit controle in plaats van bescherming. Maatregelen rond grensbewaking, detentie, rechtentoeegang, enzovoort wegen zwaar door op het leven van mensen die veiligheid en stabiliteit zoeken. Ook buiten Europa zien we dezelfde tendens: beelden van gewelddadige acties door ICE in de Verenigde Staten staan op ons netvlies gebrand.

Daarom vragen wij aandacht voor één duidelijke realiteit: mensen zonder wettig verblijf bestaan, leven onder ons, dragen bij aan onze samenleving en verdienen respect voor hun fundamentele rechten. Hun situatie is geen randfenomeen, maar een internationale uitdaging die vraagt om menswaardige oplossingen.

Waarom is een internationale dag nodig?

We willen van 13 mei een jaarlijkse internationale dag maken die volledig draait rond de rechten van mensen zonder wettig verblijf. Deze dag onderscheidt zich duidelijk van 18 december, de internationale dag voor migranten. Mensen zonder papieren worden immers vaak uitgesloten door hun verblijfsstatuut, en precies dat maakt hun situatie zo bijzonder én zo kwetsbaar.

Met deze dag willen we één krachtige boodschap centraal zetten: mensen zonder papieren moeten geregulariseerd worden. Regularisatie geeft toegang tot fundamentele rechten en versterkt uiteindelijk de hele samenleving. Iedereen wint erbij wanneer mensen niet langer in de schaduw hoeven te leven.

In 2026 vindt de allereerste editie plaats. Onze ambitie reikt verder dan België: in de komende jaren willen we van 13 mei een écht internationale dag maken, met acties in verschillende landen en samenwerkingen met partners wereldwijd. We starten in Brussel, de hoofdstad van Europa - een symbolische plek om dit nieuwe hoofdstuk te openen.

Werk is een recht, géén voorrecht!

Toegang tot werk en beroepsopleiding staat centraal in onze actie van dit jaar. Mensen zonder wettig verblijf beschikken over talenten, ervaring en motivatie, maar kunnen die vandaag niet inzetten. Ze mogen nauwelijks professionele opleidingen volgen, geen officiële werkervaring opbouwen en geen bijdrage leveren aan sectoren die schreeuwen om personeel. Hun potentieel blijft onzichtbaar, niet omdat ze niets kunnen, maar omdat hun verblijfsstatuut hen buitenspel zet.

Die uitsluiting heeft gevolgen voor iedereen. Terwijl België kampt met grote tekorten in onder meer zorg, bouw, horeca en logistiek, blijven duizenden mensen die willen werken aan de zijlijn staan. Andere landen tonen dat het anders kan: in Spanje werd regularisatie gekoppeld aan werk en andere criteria, waardoor mensen uit de onzekerheid konden stappen én de economie versterkten. Zulke voorbeelden tonen dat menswaardige oplossingen mogelijk zijn.

Met onze militante kermis in het hart van Brussel brengen we dit jaarthema tot leven. Op een vijftiental stands tonen we de vaardigheden van mensen zonder wettig verblijf, via workshops, participatieve spellen en concrete voorbeelden uit beroepen waar vandaag grote noden zijn. Vrijwilligers en voorbijgangers gaan met elkaar in gesprek, ontdekken talenten die vaak verborgen blijven en krijgen inzicht in de structurele drempels die mensen zonder papieren tegenhouden.

De kermis is feestelijk én politiek. Ze maakt zichtbaar wat te vaak onzichtbaar blijft: mensen zonder wettig verblijf zijn geen cijfers of categorieën, maar collega's, burens en vrienden die willen bijdragen. De recente discussies over huisbezoeken in België, de strengere Europese migratiekoers en internationale praktijken zoals die van ICE in de Verenigde Staten tonen hoe kwetsbaar hun situatie blijft. Juist daarom is het nodig om hun rechten centraal te zetten.

Op onze centrale scène delen mensen hun ervaringen en eisen. De stands, de visuele materialen en de ontmoetingen vormen samen één duidelijke boodschap: toegang tot werk is een fundamenteel recht, en regularisatie is de sleutel om dat recht te kunnen uitoefenen. Door talent te erkennen en kansen te creëren, bouwen we aan een samenleving waarin niemand gedwongen wordt om in de schaduw te leven.

Onze beleidsvoorstellen

De eerste twee eisen betreffen aanpassingen van de huidige regularisatieprocedure, terwijl de twee laatste betrekking hebben op andere vormen van toegang tot verblijf en rechten.

1. Leg een duidelijk kader voor regularisatie vast

- **Creëer een helder en realistisch kader, dat niemand buiten beschouwing laat**

De huidige wet definieert de “uitzonderlijke omstandigheden” voor een regularisatie niet. Daarom vragen wij de federale regering om duidelijke, maar niet-cumulatieve - criteria vast te leggen die aangeven in welke gevallen — of welke combinaties van situaties — een regularisatie mogelijk is. Het hebben van werk of een werkbelofte zou een van deze criteria kunnen zijn (maar niet het enige).

- **Richt een onafhankelijke adviescommissie op**

Voor andere humanitaire situaties, die niet aan deze criteria beantwoorden, moeten mensen terechtkunnen bij een onafhankelijke en multidisciplinaire commissie die het werkelijke belang van terugkeer en de mogelijkheid van een duurzame toekomst beoordeelt, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met mentale gezondheid, kinderrechten, gezondheid en de sociaaleconomische situatie in de landen van herkomst. Een dergelijke commissie is voorzien in de wet (artikel 33 van de wet van 15 december 1980), maar werd nooit opgericht.

- **Voorzie coherentie rond het criterium “werk”**

Regularisatie moet toegankelijk blijven voor iedereen, ongeacht hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. We vragen echter een meer coherente aanpak van het aspect “werk” bij de beoordeling van regularisatieaanvragen, en dat om de volgende redenen.

Vandaag worden vooral zeer kwetsbare personen geregulariseerd, voor een periode van één jaar, op voorwaarde dat ze geen beroep doen op de sociale bijstand

Ze worden dus de facto verplicht om te werken, zelfs wanneer ze daartoe niet meer in staat zijn, terwijl hun regularisatie niet op werk is gebaseerd (maar op uitzonderlijke humanitaire omstandigheden). Paradoxaal genoeg worden aanvragen van personen die wél echte professionele vooruitzichten hebben bijna altijd geweigerd.

2. Zet knelpuntberoepen in als hefboom voor regularisatie en waardig werk

- **Maak een einde aan misbruik binnen reeds verrichte arbeid**

Veel mensen zonder wettig verblijf werken al in sectoren met tekorten (schoonmaak, horeca, handel, transport), maar in preciaire omstandigheden, zonder rechten, waarvan sommige werkgevers misbruik maken.

Werkgelegenheidskansen zouden een centrale rol moeten spelen bij de beoordeling van regularisatieaanvragen.

- **Voorzie een realistisch wettelijk kader**

De regio's moeten, in overleg met de federale overheid, een duidelijke lijst opstellen van knelpuntberoepen die toegang geven tot regularisatie. Eens geregulariseerd moeten mensen voldoende tijd krijgen om een werkgever of een job te vinden, om nieuwe vormen van uitbuiting te vermijden.

- **Vergemakkelijk de erkenning van verworven competenties**

Personen met ervaring in deze beroepen moeten hun verworven vaardigheden officieel kunnen laten erkennen door de bevoegde diensten, zelfs als ze in de informele economie hebben gewerkt. Hoewel er al een wettelijk kader bestaat, blijven er in de praktijk veel obstakels en beperkingen bestaan.

3. Maak toegang tot beroepsopleidingen mogelijk

- **Zet in op versnelde en aanvullende opleidingen en opleidingen voor knelpuntberoepen**

Erkende beroepsopleidingen moeten toegankelijk zijn voor mensen zonder wettig verblijf. Mensen die nog niet over de nodige vaardigheden beschikken, moeten een opleiding kunnen volgen om zich om te scholen of hun in het buitenland gevolgde opleiding op punt te stellen.

De regio's moeten in samenwerking met de federale overheid een kader creëren dat deze toegang mogelijk maakt en de prioritaire sectoren voor deze opleidingen vaststellen.

4. Maak de aanvraag van een gecombineerde vergunning vanuit België mogelijk

- **Maak optimaal gebruik van dit nuttige instrument**

De eenvoudigste en meest transparante oplossing om mensen zonder verblijfsvergunning toegang te geven tot de arbeidsmarkt is de gecombineerde vergunning. Momenteel is deze alleen beschikbaar voor mensen die zich nog in hun land van herkomst bevinden, wat het gebruik ervan sterk beperkt. Wij stellen voor om dit systeem te hervormen, zodat personen die zonder wettig verblijf in België wonen ook vanuit België een aanvraag kunnen indienen. Dit zou hun contact met werkgevers vergemakkelijken, hun talenkennis en ervaring die zij al in Belgische bedrijven hebben opgedaan, valoriseren en het tekort aan arbeidskrachten opvangen.

- **Voorzie een overgangsmaatregel voor asielzoekers**

Bovendien hebben veel asielzoekers tijdens hun procedure in België gewerkt. Na een afwijzing moesten ze hun baan opzeggen, terwijl hun werkgevers hen nodig hadden. Er is dus een overgangsmaatregel nodig om deze ervaring niet verloren te laten gaan.

Deze actie wordt ondersteund door

We staan er niet alleen voor. Een breed netwerk van partners - groot en klein, uit verschillende sectoren, met uiteenlopende expertises - bundelde de krachten om duidelijk te maken dat de situatie van mensen zonder wettig verblijf dringend moet verbeteren. Onder hen ook collectieven van mensen zonder wettig verblijf.

House of
Compassion

100PAP